

Szerkesztési iroda:

ari-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmontetlen levelek csak ismer
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Ráthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénsek és
kiadás körüli panaszok bérmontva
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petítor egyezri hírde-
tésnél 6 kr. s minden következők-
nél 4 kr. Helyeg-díj külön 30 kr
Nyílt-tér sora 15 kr.

Arad, szeptember hó 9.

(P.) Mig Beust és Andrassy, mint a magyar-osztrák monarchia külügyeinek nagymesterei, ez időtájt Salzburgban teszik udvarlásukat a hatalmas német nemzet nagygá lett császára előtt, addig Hohenwart nem csekély elégtétellel dörzsölheti kezét a lajtántuli tartománygyűlési választások eredménye felett. Hogy mi jót hoz nekünk a salzburgi entrevue, melyről anny sok izetlen, a nagy politikával foglalkozó közönség kiskorúságára számított táviratot közölnek a lapok, azt még mindig csak gyanitunk lehet; miután a diplomatiának újabb időkben rettenetesen megrendült reputációját csakis azon titkolódzással vélik az illetők helyreállíthatni, melylyel leg-többször halva-született terveiket a laikusok előtt jónak látják, bizonyos, hogy ugy mondjuk, mythikus átértelenségre beburkolni.

Mi legalább, bár talán furcsán is jön ki egy keveset ezt így kimondanunk, — a fejedelmek és miniszterek találkozásaihoz vérmes reményeket monarchiánk fenállhatása biztositását illetőleg nem tudunk fűzni. Aki egy-egy barátságos arczkifejezés, kéz-szorítás, egy pár fejedelmi csókból a megrendíthetetlen összebarátkozást tudja kikombinálni, — ám legyen annak az ő jámbor hite szerint. . . Bismarck külpolitikájának működési-alapvonalai az érdekből ágaznak szét; a közeledik hozzánk ezt érdekből teszi, valamint arról is meg lehetünk győződve, hogy egy szép reggel az egész barátság füstbe mentét hozhatja meg, mi-helyt a nagy Németország és a megtörődött magyar osztrák monarchia külpolitikai érdekei külön válnak. Tőlünk, azaz — elég sajnós! — egyedül diplomataink bölcseségétől függ, hogy a helyzet előnyeit mentől több ideig állandósíthassuk. Mindenesetre tanácsos azonban csak cum grano salis venni mindent, ami a salzburgi találkozás kedvező eredményéhez fűződött kilátásokra vonatkozik. . .

Azonban bocsánat e kis kitérésért. Az olvasó e cikk elején azt gondolhatta, hogy a lajtántuli eseményekről akarunk szólni, és ez így is.

Térjünk erre. Tehát mint mondók, Hohenwart elégtül lehet a tartománygyűlési választások eredményével.

A választások tudvalevőleg azon hét felosztott tartománygyűlésbe történtek, melyekben ezelőtt az u. n. alkotmányhiű párt volt többségben. Őt ezek közül ugymint az alsó-ausztriai a salzburgi, steiermarki, karinthiai, sileziai ismét az alkotmányhiűek többségével alakult meg; mindez azonban nem ellensúlyozhatja a pártnak azon vereségét, melyet Felső-Ausztria és Morvaországban szenvedett. A felső-ausztriai és morvaországi választásoknál ugyanis Hohenwart politikája győzött, és ez annyiban bír döntő befolyással, hogy most már Hohenwart mellett a reichsrathban meg leendő két harmad többség, mely szükséges ahhoz, hogy a fennálló alkotmányon változtatást lehessen tenni.

Ha ugyanis a reichsrathba a csehek is elküldik képviselőiket, Hohenwart 137 szavazattal fog rendelkezni a 66 szavazatot bíró alkotmányhiű kisebbség ellenében, tehát a javaslatba hozandó változtatásokat az alkotmányon, egészen alkotmányos uton, két harmad többséggel viheti majd keresztül.

Az alkotmányhiű-pártnak a választások ily kimenetele igen zokon esik, amint ez különjeiknek ingerült, vészitjós hangjából eléggé kitünik. Egyedül abban helyzik még reményüket, — miután makacs, non possumus-uk Hohenwart előbb volt közvetítési-kísérleteivel szemben célhoz nem vezeték őket, — hogy a csehek nem fognak képviselőket küldeni a reichsrathba és ez esetben, minthogy a reichsrath tagjainak száma

127-re olvadna, a kétharmad többséget az alkotmányhiűek ellenében nem lehetne összehozni. Ekkor azután Hohenwartnak csakis egy eszköze maradna még politikai programja keresztülvivésére, t. i. a direct reichsrathi-választások elrendelése, mihez azonban nem a legnagyobb kedvvel, és kevés reménnyel a sikerre — fogna csak nyulni.

Annyi igaz, miszerint még most sem tudjuk egészen, hogy Hohenwartnak a cseh vezérférfiakkal folytatott alkudozásaiban, mely megállapodást sikerült létrehozni; s különösen azon feltételeket illetőleg, melyek mellett a csehek állítólag hajlandók volnának a reichsrathba képviselőket küldeni, a párt-közlönyökben tett nyilatkozatok nem nyújtanak alapot arra, hogy tisztán tájékozhatunk magunkat. Habár most már, midőn a csehek megjelenésével Hohenwartnak rá nézve életkérdéssé vált kétharmad többség létrehozható: kezd érthetővé válni előttünk, miszerint a csehek, ha egyébként nem — legalább a d h o c meg fognak jelenni a reichsrathban, hogy segítsenek létrehozni a deczemberi alkotmányon azon változtatásokat, melyek nekik is megnyitják az utat, hogy oly régóta betöltetlenül hagyott államjogi postulatuk maik kielégíttessenek.

Hohenwart tehát, ahogy a helyzet ma áll, s ha csak Ausztriának épen a belconsolidatio terén hagyományos belvégtéte, egy váratlan katastrophát nem hoz nyakára, oly pontra jutott el, mely most már igazán alapot ad tervei valósisására, és a meddig sem Belcredi, sem Potocki nem voltak képesek eljutni.

A salzburgi találkozás.

„P. Lloyd“ hiteles forrásból hallja, hogy Bismarck herceg az értekezleten a szt-petervári kabinet egy nyilatkozatával fog megjelenni, mely szerint „Oroszország öszinte megelégedéssel látja, hogy Ausztria és Németország között oly viszonyok köttetnek és konsolidáltak, melyekben Oroszország az európai béke értékes biztosítékát ismeri föl.“ Eszerint Bismarck személyesen vállalta magára a közvetítést a bécsi és szt-petervári udvarok között az új szövettség létesítésére.

Salzburg, szept. 7. A nép ó felségét, különösen pedig Beustot hangos éljenzéssel, vívatókkal és kendődobogtatással fogadta tegnap, midőn a „Károly“ szállodából hazatértek s roppant néptömeg kísérete a hivatokat egész a várig. A tegnapi udvari ebéd után Beust és Bismarck késő éjjelig értekeztek. — Ő felsége ma délelőtt meglátogatta Vilmos császárt; a miniszterek szintén mindnyájan bejelentették magukat, valamint Bismarck is ő felségénél. Később hihetőleg vizionlátogatás fog történni. Délután fél ötkor második udvari ebéd, azután theatesty Lajos-Viktor főhercegnél Klesheimban. Éjjel kikocsizás a hegyesúcsok kivilágításának megsemlélésére. Holnap reggel 7 órakor Vilmos császár Münchenbe, ő felsége és Andrassy Ischlbe utaznak, hol ez utóbbi két napig marad. Bismarck és Beust nejével együtt Reichenhallba mennek. A tegnapi értekezleten kívül további összejövetel nem történt. — Az itteni összejövetel általában semmi politikai színezettel nem bír s nem volt más, mint a kölcsönös baráti érzelmek kicserélése, ami — mint elképzelhető — bőségesen meg is történt. A szerződésekről vagy megállapodásokról szóló mindenféle hírek kohlományok.

Salzburg, szept. 7. Bismarck rögtön megérkezése után meglátogatta a „Hajó“-ban Andrassy és Hohenwart grófokat; Andrassy és Bismarck délelőtt 11 óráig együtt fognak tanácskozni; a tegnapi udvari ebéd után Bismarck éjjeli fél 12-ig Beustnál volt.

Salzburg, szept. 7. Jól értesült oldalról a minapi gasteini értekezletet s a fejedelmek mostani salzburgi találkozásának eredményét újabb bizonyítéknak tekintik arra nézve, hogy az osztrák-magyar birodalom békés cselekedetét a német birodalomhoz csatlakozik, a nélkül azonban, hogy szerződés vagy bármilyen formális egyezmény jött volna létre. Az osztrák-magyar birodalom és Németország között most megerősödött barátságos viszonynak valószínűleg az lesz következménye, hogy az egyetértés szükségének tudatával a két hatalom a jövőben felmerülő minden politikai kérdést közösen fog megvizsgálni. Az „internationale“ viszonyai is tárgyát képezték az államférfiai tanácskozásnak, és pedig nemcsak ezen egyesület tulajdonságainak megállapítása tekintetében, hanem még a

socialis kérdések megoldásának lehető módjait is megványták.

Salzburg, szept. 7. Az osztrák császár tegnap Bismarckkal egy félóránál hosszabban tanácskozott. — Ez utóbbi különösen egy szerződésről szólt, melynek általános formulája így hangzik: „Eldőleges egyezkedés nélkül semmi actio se történjék.“

A versaillesi haditörvényszék.

(A „Lille“ utcai petroleom-ügy.)

A vádlottak padján öt nő: Elis Retiffe 39 éves, Leontine Suétens 24 éves, Josefine Marchais 39, Eulalie Papavoine 24, Lucie Maris 26 éves. A vádlottak most is ugy vannak öltözve, mint a commune idejében s nagyon levere látszanak.

A tényállás lékot Briot kapitány jelentése következőleg adja elő:

Máj. 22-én reggeli 5 óra felé Lille-utca lakóit roppant lármá verte fel. Ez az Eudes és Mégy által vezérelt csapatoktól eredt, melyek megszálltak seregeink elől és az ellenállás ürügye alatt St-Germain külváros egy részének felgyújtásához kezdtek.

Ezen nyomorultak, köztük 6—7 nő is, megröhtették a becsületrend, a számvevőszék, Chabrol, Bagnéux és Bethume uraknak, kik Páristól távol voltak, udvarait.

Miután kifosztották a termeket a drágaságok és ékszerektől, a butorokat kihányták az ablakokon, „Párist meg kell menteni, mi mindent fel fogunk égetni“ ily kiáltásokkal rémítették a becsületes embereket. Minden oldalról petroleummal megöntözött torlaszok emelkedtek fel. Miután Eudes ezek felett szemlélet tartott, csapataival a Napoleon lakonyába vonult. A torlaszoknál csak a bellevillei 135. zászlóalj és az „Enfants-Perdus“-k maradtak. Éjjel megkezdtek az orgiák a felkelők által elfoglalt épületekben. — A lopott ital szer folyt mint az ár.

Chabrol gr. házmasterét, a szerencsétlen Thomet, ki két gyermek atyja volt, miután rajta minden lehető kínzást elkövettek, gyalázatosan megölték. Özvegye és testvére is hasonló vadságnak estek volna áldozatul, ha gyalázatos őreiken az iszákosság erőt nem vesz, mely álmomba nem szenderülnek, miatt szerencsésen megmenekültek a St-Péres utcában levő egyházbá.

Kedden ismétlődtek az előtte való nap borzasztó jelenetei. A harc megújult mindent torlasz nélkül. A küzdelemben különösen kitűnt öt nő, köztük a már említett: Retiffe, Suétens, Marchais és Papavoine. Ők — ugy mondanak a tanúk — jöttek, hozták enni inni valót a felkelőknek vagy segítettek nekik a fosztogatásban.

Fel voltak fegyverezve és vörös övet viseltek. Egyik közülük — egy magas — a bellechasseut-csában volt torlasz mögül lövöldözött, egy másik petroleumos hordókat hengergetett ugyanezen utcában levő 6. szám alatti vendéglő kapuja elébe.

Ez idő alatt a rőmbolás munkája biztosíva volt mindenütt. — A petroleum, e veszedelmes folyadék, melyet a commune ördögi tagjai igénybe vettek, a becsületrend palotájában s a folyosókon elöntetett s gondjuk volt rá, hogy oda puszkaporos kordocskákat és rőppentyűket is rakjanak.

A minden igaz ok nélkül elfogott Audet és egy más öreg, e palotába vitettek föbe lövését végett és bizonyára nem is nyerték vissza szabadságukat más okból, mint a nagy tolongás és a banditák közt uralkodó nagy zavar következtében.

Esti hat órakor a tengerészek egy rohamra kényszeríték a felkelőket visszavonulásra. Egy kürt hang hallatszott — ez volt a jelszó: a gonosz tevők siettek tűz által elpusztítani azt, mit meg nem védelmezhettek és elenyészletni rablásaik és gaztetteik nyomait.

E nyomorultak közül 7—8 an bizattak meg a pokoli teendővel, hogy a becsületrend palotáját megsemmisítsék.

E büntény bére 65 frank, még az nap reggel mindegyiknek kiíztetett. A 135 zászlóalj egy tisztje segített nekik az által, hogy revolverét egy petroleum patakra lötte, mire mindenfelől felcsaptak a láng oszlopok. A lépcsőzet alatt elrejtve és csak maga egyedül szemlélt a borzasztó látványt egy Rochoix nevű ember. Mihelyt kiszabadulhatt, segítségül hiva a lille-utca 97. sz. a. egy kocsist, a löpörtönakat és rőppentyűket, melyeknek fellobbanása nagy károkat okozhatott volna, félrehordták.

Béthume gróf palotájában a gyújtogatók azzal tetéztek kegyetlenségeiket, hogy a házmaster, nejét, gyermekét és unokáját egy szobába zárták és azután tüzet dobtak a szerteszét elöntött petroleumra.

„Meg kell éged ideben“ mondá az „Enfants-

Perdus“ derék főnöke Stelip asszonyhoz, ki látva a nagy veszélyt, mely fiát fenyegeti, szemére vetette a gyalázatosnak gaztettét és megátkozta.

Elnök: Boisdemetz ezredes megvizsgálván, hogy vajjon a vádlottak mindenikének van-e védője, kitűnt, hogy ketőnek nincs. Ő kijelölt volt nekik hivatalból védőket, de ezek azt írták vissza Joumne kormánybiztosnak, hogy kénytelenek falura menni. Elnök erre felhívta a jelenlevő védők közülkettőt, hogy az elmaradottakat helyettesítsék; Retiffe vádolttoz intézi a szót, aki is kijelenti, hogy ő a 135. zászlóaljnak markotányosnéja volt, melynek sorsát osztotta máj. 21. és 22. és hogy mind abban ártatlan, amiről vádoltatik.

Elnök: Mit tett ön máj. 22-én?
Retiffe: A becsületrend palotája mellett voltam 3 és fél órakor és az egész éjlet egy fiatal leánnyal töltöttem.

Elnök: Nem mondotta ön azt, hogy: „éges-sük fel Párist?“

Retiffe: Nem uram; sőt ellenkezőleg.

Elnök: Tehát azt mondta ön, hogy: „oltunk“ (Derültsg.) Nem viselt ön vörös övet?

Retiffe: Nem uram, én ugy voltam öltözve, mint most.

Elnök: Az égés idején nem volt ön jelen a becsületrend palotája előtt?

Retiffe: Nem uram, én állandólag a solferino-utcai torlasznál voltam. (E vádolttoz 20 napi fog-ságra ítéltetett.)

Elnök: Lépjön be a következő, Suétens Leontine.

E vádolt magas szőke nő, ki haját összefonta s a felett két kőtelék van közepén arany medaillon két emállal; a nő jó kinézésű s teljesen tanító hangja könnyen érthetővé teszi.

Leontine a 135. ezred markotányosnéje volt, a táborozásban is részt vett Issy és Asnièresnél. Ismerős volt még Enfants-Perdus, és les Vengeurs de Belleville ezredében is. Védője volt Thiroux, Descamps régi védője.

A vádolt bevallja, hogy a becsületrend-legio-val jó egyetértésben élt; de fegyvert sohasem hordott s a petroleumhoz nem nyúlt. Egyedül egy veres szalagot viselt. Tagadja, hogy ő is kiabálta volna, hogy gyújtogassanak.

D. Nem segített-e a becsületrend legiónak a petroleum hordókat tolni?

R. Láttam, hogy azokat vonszolták, de magam nem vetültem belé. Én a betegknél maradtam s ez az egész.

Marchais Josephina, az Enfants-Perdusok markotányosnéja.

D. Volt-e némi összeköttetésben bizonyos Guy-val, ki csapatparancsnok volt?

R. Igen, uram, ez igaz! de csak fehérműit mostam s nem is maradtam nála.

D. Nem mondta-e: vigyetek tüzet barátaim, a f . . . lakására; más jobbat nem lehet tenni.

R. Egyáltalában nem.

D. Nem tartóztatta-e vissza a mondott Guy-t, midőn az barricadokat elakarta hagyni, s nem maradt-e ott még tovább?

R. Kérem ez nem igaz.

D. De a tanúk teljesen ellenkezőt állítanak. Maga általában igen keveset törődik a törvényszékekkel s mindent tagad. Aki meg akar térni, az őszinte s büntet bevallja.

Ezután Papavoine Eulalia kérdezett ki. Védője Haussmau. E nő a 135-dik bataillon tábori kórházában volt alkalmazva.

A vádolt az előbbiekhöz hasonlóan mindent tagad. Vádolva van, hogy Svétens Leontinevel a barricad építésében részt vett, s az idejövő gardistákat izgatta. A vádolt bevallja, hogy a becsületrend legioja palotájában volt, de oda nem petroleumot hozott, hanem orvosságot a sebesülteknek.

D. Nem árult petroleumot a legió katonáinak, vagylátta-e ezt?

R. Láttam, hogy a petroleumot részletekben hozták, de nem voltam oly durva, hogy azt a tűzbe vettem volna.

A kihallgatás folytatatik.

Arad, szeptember hó 9.

A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének társadalmi szakosztálya — egybekölt — az aradi nevelésügyi mikénti állásának vizsgálásával is foglalkozott. Hanem miután a társadalmi szakosztálynak ez ügyben kiküldött albizottsága egészen idegenekből lett összeállítva, olyanokból, kik Aradnak nemcsak tanügyi viszonyait nem ismerték, de azt sem tudták: kihez kelljen e tárgyban fölvilágosítás végett fordulniok; mi sem természetesebb, minthogy az albizottság betérjesztett jelentése oly hézagos volt, hogy azt egy tudományos egylet, mint vizsgálódása eredményét, közöz nem tehetette.

Sokan emiatt Aradváros tanügyi hatóságait azzal vádolták, hogy nem volt eléggé előzékeny az adatok kiszolgáltatásában, mely rend azonban

Arad tanügyihatóságait méltatlanul érte; mert, ha meg nem kérdezett, nem is adhatott fölvilágosítást. Már pedig a szt. írás szerint is „néma gyermeknek anyja sem érti szavát”.

De nem is tanusított a kiküldött albizottság valami nagy buzgóságot ez ügyben; mert tagjai közül csupán az egy Rapos József jelent meg, ki a hozzácsatlakozott diletansokkal bejárta ugyan Arad tanhelyiségeit, de azokban — jelen szünet alatt — a pusztá falaknál egyebet nem igen láthatott, s így ez oka a hiányos tanügyi jelentésnek.

E sorok különben nem Arad tanügyi hatóságainak védelmére szólnak; mert jól tudom, hogy azok az én védelmemre nem szorultak: csupán azért bocsátám előre, hogy a következőkkel összefüggésbe legyenek.

Határozatba ment tehát egy új bizottságnak kiküldése, melynek feladata leendő Aradnak tanügyi állásáról alapos adatokat gyűjteni; továbbá megvizsgálni, hogy a tanhelyiségek felszerelés- és egészségügyi tekintetben a célznak megfelelő-e, s ezekről az egyet központi választmányához bizonyos határidő alatt jelentést tenni.

Ez új bizottság választása alkalmával hallottam intelligens embertől egy indítványt, mely tulajdonképen oka annak, hogy a tollat e sorok írására kézbevettem.

Indítványoztatott ugyanis K. J. aradi ügyvéd úr által, hogy „miután ezen választandó bizottságnak a tanügyben illetőleg a tanítói működés felett kell ítéletet mondani, tanító, mint bíráló, és egy szerződés, mint bíráló nem lehet, a bizottságban ne választassék”. Ez indítványt, természetesen, az idézettnek ellenkezője, t. i. az előzte meg, hogy a bizottság szakemberek, azaz tanítók is, mint kik az ügy érdekében legtöbb szolgálatot tehetnek, választassanak.

K. J. ur indítványára Zichy Antal budapesti tanfelügyelő úr által tett feleletet ide írom.

En — így szólott, ó, ámbár a nevelésügygel huzamos idő óta foglalkozom, s annak tanulmányozására sok gondot s időt fordítottam, mégis laikusnak érzem magam a nevelés terén, s megvallom: nem merném magamnak arrogálni, hogy egy város nevelésügyeinek vezetése feletti ítéletet mondjak; ez ügy megírására szakember kell. Mert én p. o. épen annyit értek az orvosi tudományhoz, mint hajdu a harangöntéshez, s így az orvos a nevelés-ügyhöz. (ipsissima verba.)

Ezen arányt ó nagysága épen úgy, sőt tényleg joggal alkalmazhatta volna a nevelésügyvel szemben más szakemberek, p. o. ügyvédekre is; mert mindenki nem érthet mindenhez, s miután a paedagogia szintegy szaktudomány, mint akármely más, bizony azt az ügyvéd sem értheti, ha nem tanulmányozta.

Ugyan édes K. J. ur, mondja meg őszintén nem tartanám ön a lipótmezei asyllum számára elég érettnek az olyan embert, aki valamely jogi kérdés, vagy valamely ügyvédi működés megírására jogosultságon kívül más szakembert, p. o. elemi tanítót hívna föl? Engedje meg tehát, hogy a nevelésügyben — ha már másutt úgy sem hallgatnak rá — a tanítónak is legyen szava.

K. J. ur furcsa indítványa annál nevetségesebb, mivel ezen bizottság nem is a tanítói működés megírására, hanem mint fenebb említve volt, a tanügyi állásáról adatok szerzése, valamint a tanhelyiségeknek felszerelés- és egészségügyi tekintetben alkalmas, vagy alkalmatlan voltáról való jelentéstételre lett kiküldve.

K. J. ur absurd indítványa, persze, nem lehet elfogadva, s a bizottságba tanítók is — amint ezt különben egy tudós gyűléstől várni lehetett — választattak.

Csak az a szomorú a dologban, hogy K. J. ur nemcsak maga van obscurus álláspontján! nagyon sokan vannak még Magyarországon, kik úgy gondolkoznak, mint ő, kik a tanítót csak vak eszköznek szeretik tekinteni; kik anélkül, hogy a nevelésügygel legkevésbé is foglalkoztak volna, azt akár elméleti, akár gyakorlati oldalról ismernék, szeretik magukat bírálóknak fölteni, s a nevelés-ügyet intézni. Ennek ismét következménye aztán az, hogy mint az avatatlan kezekre bízott plánta, a nevelésügy szilárdodik.

Fordultak elő még e gyűlésen igen érdekes s a nevelésügy lényegére vonatkozó eszmecserek is, melyekről azonban, nehogy e becses lapok sok felől igénybevevett hasábjait nagyon elfoglaljam, ez alkalommal nem szölok, fenntartván magamnak a t. szerkesztőség engedelmével azokról más alkalommal mondani el csekély véleményemet.

S o m o g y i J ó z s e f.

A r a d, szept. 9.

Az aradi önkéntes tűzoltó-kar közgyűlése, mint a helybeli lapokban hirteltve volt, pénteken d. e. 10 órakor Dengl József elnöklete alatt tartott meg. A részvét nagy és élénk volt. Fájdalom, a napirendre kifizetett első tárgy „a karnak új zászervezése” ismét a c a l e n d a s g r a e c a s elhalasztatott. Eleinte azon pontot tárgyalásra sem akarták bocsátani, azt mondván, az indítványozó nincs jelen, de miután az elnökség e végett interpelláltatott, a titkárral azzal gondolta a támadást parírozni, hogy a működő elnökre hárította a felelősséget, állítván, hogy ő dictálta a tárgyak közé, mintha bizony nem tudnók, hogy egy-leteknél a választmány határozza hogy a közgyűlésen mily tárgyak vétesseken fel. Nagyon sajnáljuk, hogy a kar oly erősen ragaszkodik a jelenlegi egyenruhájához és hogy az 1868-ik év óta belépett működő tagokat alapszabályilag kötelezi az egyenruha megszerzésére. Nem volna jobb, ha azon működő tagok és az újabban belépők a czélszerűbb és valóban tűzoltóknak illő egyenruha megszerzésére köteleztetnének? Mire alakult ezen kar? tűzoltásra! tehát nem felelne meg jobban czéljának, ha oly egyenruhát szerez magának, mely hivatását vége egészen czélszerű is? — Tartásuk meg azok, kiknek ez ideig a parade-egyenruhájuk megvan azt, és használják a mikor szükséges, de ne kényszerítsék azokat, kik még mai nappal sem szerették meg, annak megszerzésére; inkább en-

gedjék az egész világban elfogadott tűzoltó egyenruhát felvenni és temetéseknél vagy más alkalommal mellettük helyet foglalni; így a kar együttmarad és néhány év múlva az átalakulás keresztültvethetik, csendben és rendben. Hogy azon tagok, kik önként lemondanak az őket illető javadalmokról, nem tartoznak maguknak egyenruhát csináltatni, az ugyan első pillanatra czélszerű intézkedésnek tekinthető, — de közelebből megfontolva, azon gondolatra indit, törlöttség el azon szabály, mely a tagoknak javadalmakat biztosít és tegye minden működő tag a megszerzendő egyenruha árát a takarékpénztárba úgy, bekövetkezhett halálesetben biztosítva leendő azon összeg, melyet ma neki az alapszabályok biztosítanak. Egyébiránt az országos tűzoltó ünnepélyre, mint láttam sokan készülnek fölrandulni; hiszem és remélem, hogy meg fognak győződni szavaim igazságáról és nem fogják működő elnökük kezdeményezését sem félre magyarázni, hanem az újjászervezéshez minél előbb hozzáfogni és az átalakulást a jelenlegi kor kívánalmaihoz képest keresztül vinni, különben régi jó hírnevük egész tönkire jut. — Végre tiltakozom azon alkotmány-ellenes eljárás ellen, hogy midőn a vélemények megosztva, a végzés szavazás nélkül mintegy hatalomszóval kimondassék, mint ez alkalommal egy ízben történt.

.....s.

Mehemed Aali pasa. †

A nyugati civilizáció eszméi részint erőszakosan nehéz küllaborok által, részint saját erejükkel termékenyítőleg utat nyitottak maguknak az Európa keletén fekvő nagy császárságba, a török birodalomba is. Csak lassan lépést haladva verhetők az eszmék gyökeret az előttük egészen idegen talajban, de átalakító hatásuk már is észrevehető a török állam életének egész organismusán: a hadseregben épen úgy, mint a közigazgatásban, a vallásfelekezetei és nemzetiességek jogi helyzetén épen úgy, mint a pénzügyi kormányzatban. Mindezek természetesen, ma is egészben véve „a keleti nővények”, s távol állanak a modern kor eszményétől, de azért ma még sem állanak olyan távol hozzá, mint pár évtized előtt. A török államban is alakult hatalmas s jelenleg már nagy befolyásu olyan párt, mely tapasztalataiból ismeri Európa viszonyait, a modern államélet szükségleteit s hazáját lehetőleg az európai eszmék alapján akarja újjászervezni, életképessé tenni. E párt legújabbban nagy veszteséget szenvedett. A a l i p a s a nagyvezér halála következtében. Az elhunyt volt a török reformpárt vezetője, s mint kormányfő, elsőrangú támasza.

Aali Mahomed Emir 1815-ben született Konstantinápolyban, hol atyja kormányhivatalnok volt. Az ifjú már tizenöt éves korában a Divan titkárságában nyert alkalmazást, hol tehetsége és szorgalma igen gyorsan vitték őt fölfelé a hivatalnok hierarchia magas lépcsőjére. 1841-ben londoni nagykövetté nevezetett ki, s az öt évi itteni tartózkodása idején ismerkedett meg Európa közviszonyaival 1846-ban hazájába hivattott, hol a külügyminiszteri tárczát vette át. 1848-ban tábornaggyá és pasává nevezetett ki, 1852-ben nagyvezér lón, de e magas méltóságot csak két hónapig viselte. Az ó-török párt üzemeltetése mellett 1854-ig Ázsiában hivataloskodott, míg ez évben ismét külügyminiszterre nevezetett ki. 1855-ben, a garancia-pontok megalkotásakor Bécsben képviselte a portát, s ez év július havában másodszors nagyvezírré nevezetett ki. Ekkor elérkezettnek látta az időt a régóta tervezett civilisatorius és jogi reformok megalkotására. Ő volt az, ki a nemzetiségek és vallásfelekezetek egyenlőségét a török birodalomban először törvényerőre emelte, s nem az ő hibája, hogy e törvény az emberek bűnei s a viszonyok ellenállása folytán nem mindenkor és mindenütt nyert alkalmazást.

1856-ban hazáját a párisi congressuson képviselte, s ennek határozatait csak kedvetlenül írta alá. Ez idő után több ízben volt, részint külügyminiszter, részint nagyvezír. Az utolsó években folytonosan betegeskedett, s életét az ó-török-párt üzemeltetése, mely benne, mint reformátorban halálos ellenséget üldözte, nem kis mértékben megkeseríték. Legújabbban hosszas szabadságon volt, s hír szerint teljesen felgyógyulva tért vissza Konstantinápolyba. Azonban alig vette kezébe a kormánygyeplőt, betegsége ismét oly aggasztó mérvet öltött, hogy újra távoznia kelle hivatalából. Szept. 5-én vetett véget munkás életének a halál. Utána valószínűleg újból az ó-török párt fog uralomra vergődni. Török életirójának állítása szerint Aali pasa jeles költői tehetség is volt.

Legújabb.

P á r i s, szept. 7. (A nemzetgyűlés-ülése.) A R a v i n e l indítványa feletti vita folytatása. Az előadó fentartja azon nézetét, miszerint a Páristól való távolléte a nemzetgyűlés biztonságára szükséges, és nem is árt Páris felvirágzásának.

Louis Blac azt tartja, hogy Párisnak a parlament székhelyének kell maradnia, a sovereign nemzetgyűlést el távolítani annyit jelentene, mint elhítni, hogy félünk Párisba vissza menni; és úgy Franciaország mint az egész világ előtt végzetessé válhatnék. Ha Páris megszűnik főváros és kormányzéshely lenni, azon veszély támadna, hogy az a szakadatlan lázongások városa leendő. Szóló jelzi azon anyagi nehézségeket, melyekkel a miniszteriumok, az irattárok és egyéb szükségletek átszállítása járna. Az állami kincstár jelenlegi szorult helyzeténél fogva az installáció költségeit nem lehetne fedezni.

Miután Vicomte de Meaux beszélt volna, L e o n S a y felel ennek, ki is különösen kiemeli, miszerint Párisnál a vizslái örö-

kössé tételének, és hogy sem jelenleg, sem a jövőben nincs veszély Párisban a nemzetgyűlésre.

Miután még többen is szóltak, a gyűlés az átalános vita berekesztése mellett szól és a módosítások megvitatása holnapra hagyatik.

A haditörvényszék az u. n. Pipe en Bois vádlottat egy várba leendő deportációra ítélte el.

K o n s t a n t i n á p o l y, szept. 7. A szultán az elhalt Aali pasa kívánatára Mahmud pasát nevezte ki nagyvezírré. A cabinetben nagy változások váratnak, nevezetesen D j e m i l pasa eddig volt francia követnek kinevezetése külügyminiszterre.

S a l z b u r g, szept. 8. Vilmos német császár ma reggel 7 órakor utazott el ismét Münchenbe. A császár és király ő felsége az indóházról, hová Vilmos császárt kikísérte közvetlenül Ischlbe hajtatott.

Bismarck a városba hajtatott vissza, és délelőtt Beusttal, ennek nejevel és Hoffmann osztálytanácsossal Reichenhallba fog utazni. Beust és Hoffmann holnap Bécsbe érkezendnek. Andrassy Ischlbe utazik. Hohenwart a déli gyorsvonattal hagyja oda Salzburgot.

Ujdonságok.

— Tegnap délután városi közgyűlést kellett volna tartani, és pedig igen fontos tárgyak elintézése végett; — azonban, elég szűgyen és gyalázat — hogy a képviselők közül Ring K. Zipser Antal, Páris János, Fényes Károly, Wallfisch P. Mittelmann F. D. Tabakovits, Hász Sándor, Réthy Lipót, Izsó István, Bettelheim V. Aradi István és Lukácsi Miklós urakon kívül senki sem jelent meg. E közbotránykózt keltő hanyagság elítélésére valóban alig tudnánk elég éles szavakat találni! — Jövő héten szerdán rendkívüli közgyűlés leendő.

— Ugy halljuk, hogy városi rendőrségünk készülődik azon előintézkedések megtételére, melyekkel a netalán hozzánk is ellátogatott cholera tényleg mindenetre jó lesz fogadni. Szerintünk még ha a cholera nem várnók is, mulasztatlanul szükséges volna a város csatornáit, melyek különösen a mostani melegebb időjárásban erős büzt terjesztenek, desinficiálni.

— F. h. 7-én este, a közúti vaspályán egyik kocsija által a zsidótemplom közelében Gyula Péterné helybeli kofa mintegy 11 éves Karolina nevű leánya, elgázoltatott. A szerencsétlenül járt gyermek, azonnal a kórházba szállítatván, ott tegnap délelőtt meg is halt. A vigyázatlan kocsis ellen, a rendőri vizsgálat foganatban van.

— Legközelebb Mesznik Matild k. a. nagybecskereki születésű bécsi concertékesnő hangversenyt adand Aradon. Kiknek alkalma volt ott hallhatni, mert már többször lépett fel nyilvánosan, nagy elismeréssel említi művészi képességét, hangját és kitűnő előadását. Hisszük, hogy hangversenye nálunk is látogatott leendő.

— Werner Sándor, ki magát Weltschek és gróf Csetényky-nek is nevezte és állítólag varsói születésű lengyel menekült az 1864—1866-dik években a cs. kir. 41-dik gyalog sor ezredben szolgált, azonban szolgálati ideje alatt az ezred kijátszásával ezen Werner Sándor nevű egyént csak helyettesítette; 1870-dik évi december hónapban Aradra érkezvén, itt, Heincz lakatos gyárában, egy ideig könyvivő volt, mint igazolvány nélküli Aradról kiutasítottatott, de f. é. augusztus hó elején ismét visszajött, s bár magát kiléte felől a kapitányi hivatal előtt nem is igazolta — az erdélyi vasút társulat aradi állomására — vonalrakodónak felvételvén, innét f. é. szeptember hó 3-án 4955 f. készpénzzel és 1527 ft 55 krnyi érték papírokkal megszökött, személyleírása: 26 éves r. kath. vallásu, nöten, magas erős test alkatu, kelek szőke szakállu, szőke bajszu, kék szemű; ismertető jegye: ajkai vastagok, fogai elől kiállók, viselete és modora urias; beszéd: németül lengyelül, francziául, körözöttetése megtörtént.

— „V a j d a - H u n y a d v á r a 1452. 1681. 1866. szobán és képen” szerkesztette és kiadta Arányi Lajos tanár, — nagy 8-ad réti diszes kiállításban, számos ábrával ára 5 ft; — továbbá „Az 1452-ben épült, és 1854-ben leégett, azóta pedig folyvást pusztuló Vajda-Hunyad várának rövid szöveggel magyarázott négy látata stb. ugyanattól, ára 2 ft, kapható Bettelheim testvérek könyvkereskedésében.

— O s z t r á k h a d j á r a t k i e s i b e n. A Lajta melletti Bruckban szept. első két napjára nagyobb mérvű hadgyakorlat volt kitűzve. Megoldandó feladatul ki volt mondva, hogy a Bécsből Fischamend felé kiindult hadosztály szállja meg a Schwechat közelében levő patak átmeneteket és az ott levő magaslatokat és végül kényseríttesse magát az erősítést nyert ellenfél által Bécsbe való visszavonulásra. A had osztály ki is indult a kijelölt helyre és ott tanyázott egész éjén át. Ez éj egész csendben elmúlt, pítymalodott, reggeledett, s a nap már jó magasra felszállt és ellenség csak nem mutatkozott. A mindenfelé kiküldött őrzáratok, előőrsek sem tudtak sehogys sem nyomára jutni az ellenségnek. Végre azután hírről hozták Bécs védőinek, hogy az ellenségnek ki-rendelt hadosztály nagy vargabetűt írva Bécs körüli, egész kényelmesen bevont a birodalmi székvarosba. Emlitenünk sem kell, hogy az egész manőver dugába dől. A parancsnokló tábornok, mint mondják, most sem tudja, hogy történt, hogy a térképpel kézben, miképp tudta elkerülni a bár vérméltós csatát.

— A m a g y a r o r s z á g i s z a b a d k ö m ü v e s e k n e k eddig német közlönyük volt, s e tekintetben a temesvári páholytól függtek,

melynek német közlönye traktálta az ügyeket, noha Pesten hét páholy van. Általában ez emberbaráti testület nálunk eddig többet tett a német szellemnek, mint a magyar elem érdekében. Most azonban mégis rájöttek, hogy szükséges volna magyar közlönyről is gondoskodni, s közelebb már meg is indult, mint a nagy Oriens központi közlönye. Címe: „Hajnal” leendő, mint hogy ez volt neve az első páholyak is Magyarországon. Természetesen a lapra nincs előfizetés nyitva, miután csak a tagok kapják boríték alatt.

— A c h i g n o n m i n t á r u l ó. Fortunée Larredin asszony, a commune korabeli „Boale noire” klub egyik szövivője, mint egy párisi lap elbeszéli, különös körülmények között fogatott el. A commune gazdálkodásai napjainak egyikén Fortunée asszony klubjában a következő beszédet tartotta: „Polgárok! mint látjátok, nekem pompás vörös hajam van. Itéljétek magatok! (Erre szónok-nő kivette dus hajából fűsijét.) Ime, én földlázom e hajzatot a hazáért. Holnap reggel levágatom hajamat s belépek a 61. zászlóaljba, Blanqui zászlóaljába.” S másnap reggel Fortunée csakugyan teljesen lekoppaszta jelent meg, s férfiruhába öltözve, vállán puskával léptetett el az előőrsi állomásra. Hogy ez idő óta mit mivel Fortunée, nem hallani híre, s a rendőrség sem gondolt sokat vele. A napokban azonban Fortunée az utcán egy kirakat előtt haladt el, melyben fölsimer-te chignonná alakított szép vörös haját. Mindenről megfeledkezve, rohant most Fortunée a boltba s így kiáltott a megijedt hajárusra: „Rabló, add vissza hajamat!” A rendőrség a zajra oda sietett s Fortunée Larredin fölsimerítetve elfogatott.

— A h o n v é d m e n h á z ü g y e h e z. Vidats János ur, a honvédménház építő bizottság elnöke értesíti általunk is mindazokat, kik a honvédménház tőkéjéhez adományokkal járultak, hogy a honvédménház alapkövének elhelyezési tenné-pélye rövid időn bekövetkezik. Addig is azonban, míg az ünnepélyt rendező bizottság megállapodását hírlapok és falragaszok útján közvéthetnek — felszólítja mindazokat, kik a 48—49-ki napokra vonatkozó valamely érdekesebb okmányt vagy emléket a honvédménház alapkövé alá helyeztetni óhajtanának, miszerint azokat hozzá (Pest, kétnyúl-utca 8. szám) lehető ha mar eredetiben avagy másolatban beküldeni sziveskedjenek.

— I s t v á n v a j d a e m l é k e. Bukovinában a putnai zárdában nyugszik István, a románok által nagyon nevezett moldvai vajda. Mult hó 26—28-án ünnepély volt ott, sokan összegyűlvén a 367 év óta ott pihenő hamvak körül. Némelyek fölhasználták az alkalmat, hogy fömlétsék, hogy már egy századja, mikor egy méltatlan jogkövetelés eladta Ausztriának (1777-ben) a román haza legszebb részét: Bukovinát, s azóta mi sem történt Drágos hazájának visszaszerzésére. A putnai kolostorhoz vezető diadalív különböző feliratokkal van ellátva, többi közt ezzel: „István vajda megverte a törököt, megverte a tatárt, a lengyelt és a magyart!” Az egybegyűlték nagy része Romániából való volt. A román államférfiak közül ott volt Cogolniceanu, s a költők közül Alexandri. A román tudományos akadémia és számos romániai város küldöttségileg volt képviselve. Az ünnepély költségei közadakozás útján fedeztettek. Maga az ünnepély egyházi szertartásból állott, s az ünnepeltnek sirböltjára egy ezüst urna tétel, mely a román hölgyek által készített bárony takaróval fedetett be. Xenopol jassy-író alkalmi beszédet mondott a chorus pedig Alexandrinak két ez alkalomra nyílt himnuszát énekelt el. A közbéd alkalmával a rendezőség elnöke az első toaszt Ferencz József császárt és királyt ült, mire rázendült a „Gott erhalte!” — egy moldvai fiatal ember pedig a császárnét és királynét éltet. Ez alkalomra emlékpénzek is vettek ezüsből és bronzból.

— A f r o n h o f f e n i v a s u t i s z e r e n e s é t l e n s t g folytan meghalt Rosenfeld mintegy 3 millió ft-rt vagyonot hagyott hátra. Végrendeletét az aschaffenburgi kórházban elkészítvén, 50,000 ft-rt hagyott a soproni izr. hitközségnek imaház építésre, 5000 ft-rt pedig a soproni szegényeknek, felekezetet különbség nélkül.

* 1871-ik évi szeptember 8-án tartott díszlövészet eredménye:		Szeg 4-es. 3-as
Kontur Rezső	—	1 2
Wildenauer János	—	2 7
Priegel György	—	1 6
Blaschke Gyula, őrnagy mint vendég	—	1 1
Brüll Lipót	—	3
Bruckmüller Agost.	—	1

Azonkívül 29 kettős 49 egyes.

— A z o r o s z f i z e t é s e k. A „Sz. Péterb. Vjedomosti” szerint az orosz hadseregnek jelenleg van 5 tábornagy és 1.100 tábornok, kik összesen 4.166,668 rubelre menő fizetést huznak, 51 tábornoknak a fizetése 10,000 és 63,574 rubel között ingadozik. 17 tábornoknak rendelkezési állapotban, 121 a tartalék hadseregnek, 253 pedig más miniszteriumok szolgálatában van, ide érve a kormányzó állomásokon találkozókat is. A moszkvai kormányzó évi fizetése 36,000, a lengyelországi helytartó pedig 63,574 rubelt tesz. A miniszterek közül legkisebb fizetése van a hadügyi miniszternek 15,000 rubel, legnagyobb pedig az uralkodó ház miniszterének; ez utóbbi 27,150 rubelt huz. A pétérvári rendőrfőnök nagyobb fizetéssel el van látva, mint a hadügyér. (15, 750 rubel.)

— A z O r o s z o r s z á g b a n pusztító koleráról a „Kijevlänin” rémitő híreket közöl a koleráról. A betegek fele majdnem mindenütt a halál áldozatátul esik. Számos ház üresen áll, az utcákon gáz, nyomor és általános reméltet érelelhető, sőt vannak falvak, melyeknek népessége 200 lelket meg nem halad a hol a lakosok egy harmadrészt 70, 80 embert a kolera pusztított el. A nép túdól a templomokba az istenségnél vigaszt keresendő, vagy a lelkesek házaist ostromolja tömegesen, kíván gyónni. Sok helységben a harangkongás éjjel-nappal állandó.

— A b e l g a k i r á l y n é r ó l s József főhercegről és nejeéről a következő érdekes hírt hozza a „Székesfehérvár”: „József főherceg és ne-

sége a belga királynő látogatása alkalmából Majláth János, helybeli fiatal fényképészt a szükséges műszerekkel Alesúthra szállíttatá, s ott magas vendégeivel együtt magát a fehérmegyei népviselet szerinti öltönyökben lefényképezteté. Az első képen József főhg fehér patyolat ing és gatyá, hegyes orru csizma, pitykés mellény, árva leányhajás pörge kalap, karikás ostor, sallangos dohányszacszkó s makra pipával, fokossal kezében, álló alakban. A másodikon jobbról Belga királynő ő felsége udvarhölgyével és gr. Vay; közepén a főherczeg a fennebbi öltönyben, balról a főherczeg fenséges neje Clotild főherczegasszony udvarhölgyével, az előtérben egy jó magyar arczu belga tábornokkal. A királynő és főherczegnő kendővel bekötött fűvel, magyar zsinoros derék, rövid, ugynevezett dudos ingujjban, köténnyel, olyan eredeti kedélyes magyar menyecskek, az udvarhölgyek hasonló népies öltönyben pártával, kedves kis falusi alakok, hanem legeredetibb az öreg belga tábornok, ki a csoportzat előtt a földön guggol, borjuszájú bő ing és gatyában — fejében pörge kalap, melynek karamája mellé nem feleltek el odatűzni a rövid pörge szárú makrát. A harmadik képen (egy hosszú oldalú kétfogatos ugynevezett parasztkocsi, melyen zöld galylakból vannak ülések.) Kocsis gróf Vay, mellette a tábornok, — a kocsi-derékban a belga királynő ő felsége és Clotilde főherczegasszony, hátul a saroglyában az udvarhölgyek a fennebb leirt pórias öltönyben, a kocsi mellett nyereg nélkül, sallangos czifra kantárral diszített lovon a főherczeg már említett csikós öltönyben vannak levéve. — Mind a három érdekes kép sikerült, különösen a csoportzatok igen jók. E képekből ő felsége a főherczeg nagyszámmal rendelt meg, s hisszük, hogy máshonnan is leend elég megrendelés téve.

— 45,000 frt p r o v i s i o. Pestmegye törvény széke előtt tegnap folyt le egy per, melynek tárgya a fővárosi körökben sokak előtt már ismertetes. A bíróság Vári Szabó Antal (elnök), Gál Ferencz előadó s Zimányi Alajos ülnökből állott. A tényállás a következő: A gödöllői uradalom évekkel ezelőtt Sina báró birtokából a belga Langrand-féle bank s egy angol bank birtokába ment át, mely bankoknak Schäffer Nándor lovag volt képviselőjük. A bankok később az ismeretes körülmények folytán kissé megszorultak pénzüldgában s azért el akarták adni a szép birtokot, de a nagy uradalom területét parcelláikra felosztva sokkal nyereségesebben vérték értékesíthetni, mintha egészben eladják, mert az ily roppant birtokokra nézve nem mindig találkozik vevő. Petényi Ottó ur azonban vállalkozott vevőt szerezni az egész birtokra s Regenhart Ferencz ural, a belga bank tanácsosával meg is beszélte a dolgot, hogy legcélszerűbb ez uradalmat ő felségének a királynak ajánlani megvételre. Petényi magánkihallgatást kért s nyert a királynál, a király előtt előadta az ügyet s a koronázás után csakugyan megvette a gödöllői uradalmat 1.800,000 frton és bekebelezte azt a korona javak közé. A vételár lefizetése után Petényi megjelent Schäffer Nándor urnál és 45,000 forintot kért provisióképen mivel azt állította, hogy Regenhart tanácsos őt ezen közvetítéssel megbizta, és ígérte, hogy az üzlet netaláni létrejötte után a banktól a vételárnak 2 és fél százalékát fogja kapni fáradozásai fejében. Schäffer erről mit sem tudott, és így ezen provisió kifizetését megtagadta. Petényi erre Schäffert a pestmegyei törvényszéknél beperelte. Schäffer a per folyamában elismerte annak lehetőségét, hogy Petényi Regenhart tanácsossal ezen ügyről beszélt, de mivel Regenhartt semmiféle ígéretetésre a banktól nem volt felhatalmazva, a bank illetőleg az igazgatóság sem érzi magát kötelezve valamely provisiót kifizetni. Egy levelet is találtak, mely Regenharthoz volt címelve s melyben Petényi csak azon reményét fejezi ki, hogy siker esetén kap valami kárpótást fáradozásaiért. Schäffer ur továbbá azt hozza fel, hogy az uradalom nem a királynak, hanem a magyar koronának adatott el s Petényi nem is hivatkozhatik fáradozásaira. Petényi most a király előtt magánkihallgatásra hivatkozott, de mivel a királyt nem hívhatta tanúnak, hivatkozott a kabinettitkára, herczeg Grammont, herczeg Eszterházy Miklós, gróf Majláth és Regenhart Ferenczre. A kabineti titkár nem emlékezett semmi másra, mint arra, hogy Petényi magánkihallgatáson volt. Herczeg Grammont sem mit sem tudott, de herczeg Eszterházy Miklós és gróf Majláth határozottan állítják, hogy Petényi csakugyan működött ezen ügyben az udvarnál. Regenhart végül tagadja, hogy ő ily ígéretre lett volna hatalmazva a banktól, s annál kevésbbé tehetett is ily ígéretet. A dolgok ily állása mellett Pestmegye törvényszéke tegnap hozott végzésében Petényi Ottó urat keresetével elutasította.

Az aradi honvéd - segélyző egyesület pénztári állásának kimutatása.

Bevételek.	
Pénztári maradvány 1870-ik év december 31-ig	2106 frt 57 kr.
Kamatokból befolyt az I. félévben	92 „ — „
Az aradi I. takarékpénztár ajánlódokozott	30 „ — „
A f. é. februáriusi bál jövedelmezett	1004 „ 03 „
A folyó évi augusztus 28-iki bál jövedelmezett	816 „ — „
Összesen	4048 „ 60 „
Kiadások:	
Segélyezés és temetkezésre 1871. szeptember hóig	915 „ 50 „
Készpénze van az egyesületnek 1871. szeptember hó 9-kéig	3133 „ 10 „
mely összeg a takarékpénztárban van elhelyezve.	
Összesen	4048 „ 60 „
Kelt Aradon, 1871. szept. 9-én.	
Az aug. 28-án tartott honvéd bál alkalmával felülfizettek: t. cz. Kishalmi Ferencz 3 frt, Stiegler 1 frt, dr. Halász Géza 4 frt, Friedmann 1 frt., Mittelman F. 1 frt, Szolovits János 1 frt, Probst	

Vilmos 2 frt, Kövér Gábor 1 frt, Schwab F. 1 frt és Strobl Jakab 1 frt összesen 16 frt.

S z e n t p é t e r y A n t a l,
honvéd - egyleti pénztárnok.
W e n z e l M i h á l y,
ellenőr.

Ezen nyílt számadás közzététele után az egy-let ugy a helybeli, mint a vidéki t. cz. közönségnek, valamint a helybeli első aradi takarékpénztárnak, ugy a t. cz. felülfizetőknek kegyes adományaikért; — Bettelheim Vilmos és Goldscheider Henrik uraknak az utolsó bál alkalmával tett sikeres közreműködésükért — nem különben a helybeli lapok t. cz. szerkesztőseinek a bál érdekében többször közzétett hirdeteikért; miálta a magasztos és jótékony emberbaráti céltől oly lelkesen siettek fölkarolni s ezáltal a tánczvigalom sikerültét is az épen körünkben időző kedves vendégeink előtt feledhetlenné tevék, — hálás köszönetet mond, s továbbra is kikéri a n. é. közönség hazafias részvétét.

Kelt Aradon, 1871. szept. 9-én.
A honvéd segélyző egyeslet megbízásából:
Follinus János.
Szinesy József.
Zöldes Lipót.

Meghaltak Aradon.

(aug. 31-től — szept. 9-ig.)

B e l v á r o s : Krisán Sándor, 7 hetes, csizmadia m. fia, göröcsök. — Somogyi Mária, 7 éves, csizmadia leánya, hagymáz. — Szakáll Victoria, 42 éves, szűcsmester neje, sorvadás. — Dallos Zsigmond, 1 éves, molnár fia, sorvadás. — Budai Zoltán, 3 hetes, vasuti hivatalnok fia, göröcsök. — Alberti Katalin, 36 éves, kőműves neje, vizkór. — Pollák Anna, 33 éves, szabóné, epeláz. — Megyes Klára, 90 éves, napszámos özvegye, aggkori elgyengülés. — Kittenwelz Anna, 6 hetes, hivatalnok leánya, sorvadás. — Szijjártó Mária, 1 órá, hajdu leánya, időtlen.

P e r n y á v a : Popovics Rozália, 1 éves, tanító leánya, göröcsök. — Posta Anica, 9 hónapos, napszámos leánya, göröcsök. — Mazslai Imre, 1 hónapos, csizmadia fia, göröcsök. — Ferencz Anna, 1 napos, napszámos leánya, rágás. — Zápletal Christin, 2 éves, napszámos leánya, forróház. — Sternát Ignác, 5 napos, földész fia, rágás. — Krisán Mária, 8 hónapos, földész fia, hasfolyás. — Berta Ferencz, 9 hónapos, napszámos fia, hasfolyás. — Argelán Flóra, 8 hónapos, napszámos leánya, rágás.

S a r k a d : Berdyán Anna, 23 éves, tanító, tüdővész. — Golomity Helen, 8 hónapos, festő leánya, rágás. — Kovács Sándor, 1 éves, napszámos fia, forróház.

M a r o s p a r t : Tojárt Illés, 6 hetes, napszámos fia, rágás. — Ezias Ágnes, 1 éves, napszámos leánya, rágás.

Temesvárott, szeptember 9-én következő számok huzattak ki:

81, 14, 51, 15, 47.

Meghívás.

A helybeli munkás-egyesletnek mindazon tagjai, kik magukat eddig az egyesletbe beiratták, a jövő vasárnap, azaz szept. 17-én tartandó

rendkívüli nagygyűlésre

azon figyelemztetéssel hivatnak meg, miszerint az egyeslet érdekeire nézve igen fontos ügyek fognak tárgyalás alá kerülni, és a megjelentek által hozott határozatok mindenkit kötelező erejűek leendnek.

Arad, 1871. szept. 3.

A z o l n ö k s é g.

A z e l s ő á l t a l á n o s o s z t r. m a g y. t i s z t i e g y l e t a r a d i t. cz. tagjai a f. évi szeptember hó 17-én d. e. 11 órakor az egyeslet ideiglenes helyiségében (Steinitzer József-féle ház, főutca 1. sz. II. emelet, az erdélyi vasut ügyvezérnőkség irodájában) tartandó rendkívüli közgyűlésre meghivatnak; tárgy: választmányi három rendes és három póttagválasztást.

A helyi választmány megbízásából

Aradon, 1871. szept. 8-án.

H a t o s,
titkár.

Beküldetett.

Az aradi ipar és népbank (irodai helyisége főtér, városház utca sarkán) a

takaréktári betételeket

tekintetnélkül, azoknak összegére vagy felmondási idejére

6 (hat) százalékkal

kamatoztatja.

Elfogd továbbá betételeket folyó számlára előnyös feltételek és lehető legrövidebb felmondási idő mellett.

Leszámitol naponta piaczi váltókat és telepítvényeket, leszállított kamatbál mellett.

Erczpénzek és értékpapírok vásárlása és eladása, mérsékelt díj mellett eszközöltetik, ugyszintén minden tőzsdei üzlet pontosan és jutányosan teljesittetik.

Az intézet hiteltulajdonosi-egyletéből való bejelentések naponta elfogadtnak.

A még hátralevő megye-szervezeti munkálatnak, valamint a megye területének a megállapítva lévő járásbíróságok közötti beosztását tárgyzó bizottsági tervezetnek megye bizottmányilag leendő felvétele tekintetéből szükségessé vált rendki-

vüli közgyűlést folyó évi szept. hó 11-ik napjának d. e. 10 órájára ezennel egybehivom.

Aradon, 1871. aug. 31.

A főispán ur távollétében

N a g y S á n d o r,
rendszer. alispán.

Közigazdaszat.

Állami vasutak kérdése.

Az országgyűlés tárgyalásai közepette a lefolyt ülészakban egy fontos kérdés merült fel, melyet akkor egyéb sürgős tárgyak s különösen a költségvetés megvitatása közepette végleg nemcsak elnem döntöttek törvényhozóink, hanem el- lenkezőleg a kérdést egészen figyelmen kívül hagyták.

E kérdésre akarunk ezuttal visszatérni s annak fontosságát kiemelni, valamint megoldását megkísérteni.

Az utolsó költségvetés tárgyalása alkalmával ugyanis Zsedényi E. azon indítványt tette, határozza el a törvényhozás, miszerint az állam birtokában levő s általa kezelt vasutak adassanak el s bocsáttassanak magánosok kezelésébe.

Általánosan ismert tény gyanánt tekinthető az, hogy az államvasutak kérdése nagyon vitás kérdés. Vannak írók, kik határozottan tagadják a vasutaknak állam által letesülhető célszerűt kezelteését és sürgősen követelik, hogy az állam a vasutakat engedje át egészen a magánosok tevékenységére és csak az állam főfelügyelő jogát kívánják a vasuti kezelésnél érvényesíteni. Az ellen-örzés s a közigazdasági kívánalmak folytonos gondozása ez képezne kizárólag az állam teendőit a vasuti ügynél.

Az ezen elvből kiindulóknak rendesen azon érvet emlitik, hogy az állam magántevékenységet, gazdasági üzletet, kereskedelmi vállalatot nem igen tud oly szemesen, oly ügyesen és oly sikeresen kezelni, mint magánosok. Hivatkoznak példákra, melyekből csakugyan gyakran kitünik az, hogy az állam vasutai sokkal rosszabbak, hogy ily vasutaknál a forgalom sokkal kevesebb előnyöket élvez, mint magánkezelésű pályáknál. Utalnak az állami gazdálkodás nehézkes természetére, melyben mindent hivatalnokok által kell végeztetni, pedig a hivatalnokok rendszerint nem igen törődnek az állam által szándékolttal czzáll s pedig annál kevésbé, mert meghatározott fizetést élvezvén, nem igen érdekeltek e cél előmozdításánál.

Az ellenkező nézetiek ismét számos okot hoznak fel az állami kezelés mellett, és sorra száfolgatják a most felhozott indokokat. És ha tekintjük az emlitetteket, csakugyan meg kell győződni, hogy ez érvek korántsem oly fontosak, miszerint emiatt az állami kezelést száműzni kellene.

Igaz ugyan, hogy az állam kereskedelmi és üzleti vállalatoknál nem oly előnyösen mozoghat, mint az egyes, mint magánosok; de tekintetbe kell venni azt is, mily vállalatok ezek. A bányákat például kétséget sem szenved, nem mivelheti az állam oly jól, mint magános és pedig azért, mert az üzleti viszonyokat nem fordítja oly gyorsan és oly sikeresen hasznára, mint a magános s mert a bányászat épen különösen a magántevékenység sürgős és könnyű mozoghatását tételezi fel. Kereskedést szintén nem üzhet az állam, mert itt is az üzleti tapintatosság, a világ összeköttetés, a helyzet gyors felfogása képezi az üzlet főmomentumait, melyeket az állami tevékenységnél nem lehet feltételezni, vagy ha meg is vannak, legtöbb esetben csak kivételülkül tűnnek föl egyes állami hivatalnokokban, kiknek alkalmaztatása mindazáltal rendszerint változik.

Annly tehát kétségkívüli, hogy vannak üzletek, melyek állami gazdálkodás mellett nem létezhetnek és melyek általában a gyors és könnyen működő egyéni gazdálkodást igényelik.

Ha mindazáltal az egyes üzletmeket közelebb vizsgáljuk, tapasztalni fogjuk, hogy vannak ismét más foglalkozásnak, melyek magángazdálkodás mellett nem hoznak kellő eredményt, jelesen, melyeknél a közigazdaság kívánalmait egészen mellőztetnek és kizárólag a gazdálkodó egyén érdekei hozatnak a nagy többség rovására érvényre. Ott van például az erdőszet; az erdő-tulajdonos nem tekint arra, mi történik ha az erdőt tulságig kiirtja; nem bánja, ha a fa növekedése nem is folytatatik, csak neki legyen belőle haszna. Már pedig erdők a nemzetre nézve mulhatlanul szükségesek. Erdők nélkül az égalj rögtön megváltozik. Nem lehet tehát ily közigazdasági érdeket egészen a magánügyén gazdálkodására bízni.

És hogy ily üzletnek több van, melyet az állam előnyösen üzhet, sőt hogy vannak egyes üzletek, melyet kizárólag az államnak kell gyakorolnia s melyet más magánügyén tevékenységére bízni nem lehetne, hacsak fontos közigazdasági érdekek nem sujtának, ezt bizonyítja a posta és a távíradó-ügy. Mindkettőre nézve majdnem egyhangulag oda nyilatkozik a szakférfiak többsége, hogy e két üzletet magánosokra nem bízható s hogy itt legezelszerűbb az állami működés.

Miután így kétséget sem szenved, hogy az állam bizonyos gazdasági tevékenységet és üzletet magánosok mellett nemcsak gyakorolhat, hanem gyakorolhatja azt igen célszerűen: azon kérdés merül fel, vajjon a vasutak kezelése oly üzleti ág-e, melyet állam tevékenységére lehet bízni. A gyakorlat e részen a kérdés mellett és ellen mutat föl példákat; voltak államok s vannak most is némelyek, hol a vasutak állami kezelése nem bizonyult be célszerűnek; holott más államokban e rendszer igen előnyösnek bizonyult be.

Az elmélet nem tud felhozni az államvasutak ellen okokat, melyek alaposokul volnának tekinthetők, s így jelsül nem áll az, hogy az állam vasuti üzletet azért nem kezelheti oly célszerűen, a mint mások, mert a kezelésnél közvetlenül nincs érdekelve s a kezelést hivatalnokra kell bízni. Mindez áll egyszersmind a magánosok által kezelt pályáknál is. A magánpályákat sem kezeli a társulat maga, hanem hivatalnokok által teljesített azt; itt sincsenek a hivatalnokok na-

gyobb ellenörzés alatt, mint az állami kezelésnél szóval, az állam e tekintetben mi előnyvel vagy hátránnyal sem bir, mint akármely magán vagy akármely társulat.

E kérdés tehát tisztán helyi vagy egyéni szempontból ítélendő meg. Azaz az egyes államok viszonyai szerint kell tudni megfelel-e az állami kezelés az állam és közigazdaság érdekeinek vagy sem; és ezen így felállított különleges viszonyok szerint lehet azután itélai.

Nálunk például határozottan azt kell mondani, hogy az állami kezelés előnyös, mert nálunk pályák a magánosok tevékenységéből nem keletkezhetnek s nem kezelhetetnek. A pályák, melyek országunkat végig futják, mind állambiztosíték mellett épültek és kezeletnek. E pályák tehát mint elismerik, hogy üzleti szempontból az állam támogatására önként beisméri gyöngységét s hol önként az áltam segélyét veszi igénybe, ott nem lehet mondani, hogy a magánkezelés a legelőnyösebb rendszer.

Ha továbbá tekintjük, mely pályák szolgáltatnak a közigazdaságnak legelőnyösebb hasznat, ismét a m. kir. állampályák azok, melyek első sorban tündökölnék. E pályákon alkalmaztatik a legolcsóbb szállítási díjtétel; tehát ismét az állam fogja fel legjobban a helyzetet és támogatja legjobban fejlődő gazdaságunkat.

Végül ha magát a jövedelmezőséget tekintjük, a m. kir. állampályák nemcsak hogy nem mutatnak kedvezőtlenebb irányt, mint többi pályáink, hanem az osztrák állampálya és a déli pálya után, tehát a specifiqus magyar pályák között az első helyet foglalják el. A losonc-pesti vonal jelesen már a déli vonal jövedelmét is utol éri.

Nincs tehát sem elméleti sem gyakorlati ok, mely a magyar állampályák elidegenítése mellett szólana, hanem igenis ha ellenkezőleg a magyar állampályák oly irányban fognak továbbra is kezelteni, mint mely irányban eddig vezetettek, kétségkívül igen előnyösöknek s a közigazdaság emelése tekintetéből üdvösöknek fognak tantatni.

K. vasuti és közl. Közl.

A z e u r o p a i a r a t á s i k i l á t á s o k r ó l eddig a következőket halljuk: Közép és északi Európa rozsan mérsékelt átlag, buzában nagyon jó termést ad, mely nyugat felé mindinkább csökken, kivált Hollandia, Franciaország és Belgiumban. Olajos vetemények — ismét e két utóbbi állam kivételével — mindenütt kielégítőek, ugy a tavaszi kalászkos is. Burgonya állása nagyon változó, egyáltalában az aratás majd három héttel késett. Oroszországból kedvezőtlen kilátásokról értesülünk.

L ó n y i r ó g é p e t találtak fel Gwynne s társa angol gyárosok Londonban, melynek segítségével egy férfi és egy gyermek ugyanazon idő alatt nyír meg 6 lovat, mint a kézi eljárás mellett egyet. Az ausztráliai roppant birkaanyjakat szintén e géppel kezdik nyírni, az eredmény nagyon kielégítő és az ottani szerföltött drága és erőszakos munkásokkal szemben megbecsülhetetlen.

A r a d, szept. 8.

(K. K.) A mai hetivásárra behajtatott:

Ökör, 35 drb, melyek mészárosok által vétettek meg 90—130 frt. drbonként.

Tehén: 32 drb, eladatott 70—110 frtért darabja.

Bornyu: 28 drb, mészárosok által vétettek meg 15—25 frt. drbként.

Sertés: 369 drb, hentésekben vevőt talált, 26—27 frt mázsája.

Juh: 30 drb elkelt egy része 6—7 frt drb.

Ló: 128 drb, eladatott 25—160 frtért drbja.

Heti szemle a terményüzletről.

A r a d, szept. 9.

(Kohu Gyulától.) A lefolyt hét elején beállott lanyha hangulat csakhamar jobb fordulatot vett mindazonáltal, hogy a pesti piaczon a lanyhaság és az árnyanyatlás tovább haladást tett.

A hozatal e héten meglehetősen volt, és az üzlet egyáltalában nagyobbn élénkséget mutatott fel. Határidőre nagyobb kütések történtek és a forgalom mintegy 60 ezer mérőre terjedhet.

B u z á b a n csakis a hét elején volt lanyhaság észlelhető, később a malmok vásárlásai által előbbeni szilárdaságát visszanyerve, kedvelt maradt.

R o z s kevés hozatal mellett keresettnek bizonyult és árában 5 krral emelkedett.

K u k o r i c z a fantartja magát, mert alig mutatkozik hozatal, és a vételben az ár magassága miatt csakis egyesek vesznek részt.

A r p a szép minőségben 5 krral javult, holott átlag változatlanul maradt.

Z a b a hét vége felé 5 krral csökkent.

S z e s z e héten nagy változásokon ment keresztül, a naponta érkező rendelmények sokkal számosabbak, semhogy a meglevő készlet ezeket kielégíthetné — az árak folyvást emelkedtek és az üzlet rendkívül szilárd. Készlet még mindig szűk.

Mai jegyzetek: nagyban 58—58 és fél, kicsinyben 59—59 és fél kr. fokkonként hordóstól.

Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1871. szeptember 9-én.

5% Mezzanimo	58 50	Wittolndorfer	289. —
Nemzeti bank	68 65	Váltás Londonra	118 40
1840 évi belvess	99. —	Wien	117 60
Bankérvény	7 67	Frankf.	5.73 —

20 frank-darabok 9 48¹/₁₀

A szerkesztésért felelős: Battalheim V.

Aradi kereskedelmi és iparbank.

Van szerencsénk tudatni, miszerint pénzeket saját pénztári jegyeinkre — melyek Pesten és Bécsben is $\frac{1}{2}$ ‰ díj mellett visszafizetethetnek — vagy betéti jegyek mellett

5 $\frac{0}{10}$ 8 napi felmondással
6 $\frac{0}{10}$ 30 „ „
6 $\frac{1}{2}$ 90 „ „

további intézkedésig kamatoztatunk, váltókat leszámítolunk, értékpapírokra előlegezünk, állam- és iparpapírok adás vevését a bécsi és pesti árfolyam szerint eszközöljük, és mindennemű megbízásokat a legmértányosabb feltételek mellett teljesítünk.

Váltó osztályunkban mindenemű állam-, sorsjáték- és egyéb értékpapírok, arany és ezüst pénzek, idegen számlák megvételnek és eladatnak, valamint sorsjegyek részletfizetésre is eladatnak, mialtál még a kevésbé tehetősöknek is alkalom nyújtatik nemcsak csekély, alig érezhető részletfizetéssel tekintélyes tőke birtokába juthatni, hanem egyszersmind kilátása van szerencsés esetben már az első részlet befizetése után is nevezetes nyereményben részesülhetnek.

Áruosztályunk elfogad gabonát és mezei termeszterményeket raktározás és kölcsönre, valamint eladási megbízásokat a bel- és külföld nevezetesebb piacaira, nemkülönben

kölcsönöket

és előlegeket ad árukra, melyek a tulajdonos raktárában maradnak, s teljesíti végül megbízásként gabna- és termény bevásárlásokat a legelfogadhatóbb feltételek mellett.

Kelt Aradon, 1870. évi május 15-én.

Az igazgatóság.

Az aradi „kereskedelmi és ipar-bank“ irodája a főtéren 41-ik szám alatt a banképületben létezik.

615—3*

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a három év óta fennálló, templom-utca 10. sz. alatti Kontur és Reinhardt cégű fűszer, anyag, festék, és csemege üzletet a mai napon át vettem, s azt ezután

KONTUR REZSŐ

váltó törvényszékileg bekebelezett cég alatt folytatni fogom.

Az eddig tanúsított bizalomért köszönetet nyilvánítva, kérem alázattal azt továbbra is részemre megtartani.

Kelt Arad, szept. 1. 1871.

mely tisztelettel,

Kontur Rezső.

780—3—3

Hirdetmény.

Az utazó közönségnek ezennel tudomásul adjuk, hogy a

„Conservator“ biztosító jegyei

az összes

magyar királyi államvaspályák

és az

„Első erdélyi vaspálya“

állomásainál adatnak ki, melyek által a t. cz. közönség esendő testi balesetek ellen biztosítottak.

Biztosítottak:

I. osztályú utazók 15,000 forint o. é.

II. „ „ 10,000 „ „

III. „ „ 5,000 „ „

s a biztosítás díja az utazás hosszának arányához mérten az I. osztály részére 30, 40 és 50 kr.
a II. „ „ 20, 30 és 40 kr.
a III. „ „ 10, 20 és 30 kr.

Közelebbi értesítés a minden pályaudvarokban kifüggesztett biztosítási rendszabályokból látható.

A rendszabályzat egyébiránt az utazóknak, további intézkedésig, a jegyek váltásánál fog szolgáltatni.

Bécs, 1871. augusztusban.

„Conservator“

testi balesetek elleni biztosító társaság.

810—1—3

Skolnik Hugo

könyvkötő és diszművész Aradon, fázán-utca 3-ik szám alatt, egy erkölcsös fiu tanonecznak felvétetik.

703—3*

Aradm. tkkvi hatósága.

Az aradmegyei

takarékpénztár

takarékpénztári betételek után:

8 napi felmondásra 5 $\frac{0}{10}$ -ot

15 „ „
60 „ „

5 $\frac{1}{2}$ „ „
6 $\frac{0}{10}$ -ot fizet.

A visszafizetések felmondás nélkül is eszközölhetnek a pénztár állásához képest.

646—7*

Az igazgatóság.

615/1871. polg.

796—2—3

4619/1871.

789—3—3

5407/1871.

Árverési hirdetés.

Aradmegye Ágris kerületi szolgabírói hivatala részéről közhírré tétetik, miszerint Winter Salamon ellen 5784 frt 11 kr. tőke s járuléka erejéig Haas Árverési végzésnél fogva a Cs.-Simánd Jónás részére bíróság lefoglalt több rendbeli ingóságok, nevezetesen egy völgy s bikkiből készült tölgyfa zsindelyvel fedett épület, egy db. 80 akós 20 mázsa nobességi vas-üst, 3500 darab donga, az épülethez összeköttetésben lévő 120 akós hűtő kád, hamuszirt fehéritő kályha 8 mázsa vassal összefoglalva, hordók s egyéb hamuszirt hűtő eszközök, Tancz helység határában lévő „Lugos“ nevezetű erdőben f. évi szeptember hó 28-ik napján d. e. 11 órakor a legutóbbi ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján el fognak adni.

Kelt Ágrison, 1871. augusztus 31.

Bartha Ferencz,
szolgabíró, mint végrehajtó bíró.

6143/1871.

802—2—3

Árverési hirdetmény.

Borlea Mihály részéről Vidák Nikola. úgy is mint néhai Vidák Jelka örököséi gyámja és Vidák Anuczisóra Florica elleni végrehajtási ügyében 2004/1871. sz. a. kelt árverési végzésnél fogva a Világos községi 412. sz. tjkben Vidák-Anuczisóra Florica nevére felvett 901 frt 50 kr-ra becsült a 431. sz. ház, beltelek és $\frac{1}{4}$ földből álló fele a kikiáltási összegül elfogadott becsár 10 $\frac{0}{10}$ -nak letétele mellett Világoson a községhezánál 1871. évi szeptember hó 25-ik napján becsáron alól is d. e. 10 órakor következő feltételek mellett el fog adni.

Legtöbbet ígérő vevő köteles a bánáthér betudása mellett a vételár 1-ső harmadát azonnal az árverelő bíró kezébe, a 2-dik harmadot leltés utáni két órára, a 3-dik harmadot három hó alatti, és pedig az árverés napjától számított 6 $\frac{0}{10}$ kamattal Aradmegye törvényszékénél lefizetni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után tkkvi átírás által nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evvel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhivatván, hogy a prts. 433. §-hoz képest itt helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét az eladásig jelentésk be, egyttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felszólítanak, miként a prts. 466. §-a értelmében igénykeresetüket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.

Kelt az aradmegyei tkkvi tszéknél 1871 évi szeptember hó 6-ik napján tartott üléséből.

Aradm. tkkvi. hatósága.

5136/1871.

788—3—3

Árverési hirdetmény.

Roth Bernátnak Katilla Ferencz és Magdolna hitvesek elleni végrehajtási ügyében 5472/1871. sz. a. kelt árverési végzésnél fogva az Ed.-Simánd községi 421. sz. tjkben Katilla Ferencz és Magdolna nevére felvett 500 frta becsült, és a 410. számú ház és beltelekből álló ingatlanság a kikiáltási összegül eladott becsár 10 $\frac{0}{10}$ -nak letétele mellett Edelsp.-Simándon a községhezánál 1871. évi október hó 9-ik napján becsáron vagy azon felül, 1871. évi november 9-ik napján becsáron alól is mindenkor d. e. 10 órakor következő feltételek mellett el fog adni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evvel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhivatván, hogy a prts. 433. §-hoz képest itt helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét az eladásig jelentésk be, egyttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felszólítanak, miként a prts. 466. §-a értelmében igénykeresetüket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.

Kelt az Aradmegyei tkkvi törvényszéknek 1871. évi szeptember hó 6-ik napján tartott üléséből.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

1138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy Policzer Fanny temesvári lakosnőnek Kerpel Gusztáv kurtios lakos elleni 1800 frt tőke és járuléka követelésének biztosítására végrehajtás után Kerpel Gusztáv lefoglalt és 1546 frt 28 kr-ra becsült ingó vagyona, mint boltbeli cikkek, czukor, kávé, rum, olajok, szeszitalok, pálinka, fehér és vörös borok, házi butorok — úgy kevés gabonnemű — a tárgyaknak megromlás veszélye miatti el nem tarthatás végett mint két félnek tett kérelmére f. évi szeptember 21-én d. e. 9 órakor és következő napján Kurtioson Kerpel Gusztáv lakosán készpénz fizetés mellett elárvereltetnek fognak.

Felhivatnak végül mindazok, kik a biztosítási végrehajtásilag lefoglalt és ezennel árverésnek kitétt vagyonra tulajdoni vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy abbéli kérvényüket az alólírt kiküldött végrehajtónál az árverési határidőig beadják.

Simánd, 1871. évi szept. 6.

Raskó István,
végrehajtó bíró.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evvel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhivatván, hogy a prts. 433. §-hoz képest itt helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét az eladásig jelentésk be, egyttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felszólítanak, miként a prts. 466. §-a értelmében igénykeresetüket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.

Kelt az Aradmegyei törvényszéknek 1871. évi április hó 12-ik napján tartott tkkvi üléséből.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.

808—1—3

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkkvi átírás által nyeri meg.

Aradmegyei tkkvi hatósága.

6138/1871. sz.